

**Programm tal-Iżvilupp Rurali għal Malta
Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali
(F.A.E.I.R) 2007-2013**

Il-Futur tal-politika għall-Iżvilupp Rurali tal-Unjoni Ewropea

---

11 ta' Mejju 2010

**John Galea – *Scientific Officer Rural Development*
Awtorità ta' Tmexxija FAEIR**

Xi tfisser Żvilupp Rurali?

- It-tiżni tal-politika rurali hija prijorita fl-UE.
- Aktar minn nofs il-popolazzjoni tgħix f'żoni rurali fl-UE.
- Aktar minn 90% tal-art ta' l-UE hija rurali.
- L-agrikoltura hija importanti:
  - Fl-użu tal-art
  - Rizorsi naturali
  - Diversifikazzjoni ekonomika tal-komunitajiet rurali

Għaliex zoni rurali huma mportanti?

- Jipprovdu ikel u prodotti oħra (eż: injam),
- Improtanti għall-ekonomija u s-socjetà tal-UE,
- Għandhom l-ikbar ammont ta' rizorsi tal-ilma,
- Manteniment tal-biodiversità (agrikoltura, ambjent, flora u fawna),
- Żviluppar ta' setturi ekonomiċi godda (eż: agri-turiżmu).
- *X'importanza aktar għandhom zoni rurali?*

Għaliex hija mportanti?

- Tipprovdi azzjonijiet immirati skont il-ħtieġa
- Tgħin u tiffacilita' lill-biedja u l-ekonomija rurali:
  - Ristrutturar
  - Modernizzar
  - Innovazzjoni
- Tgħin sabiex l-bdiewa u oħrajn involuti f'aspetti rurali jieħdu ħsieb l-ambjent u l-gid publiku (public goods).
- *X'benefiċċji oħrajn jista' jkollu?*

X'inhuma l-isfidi marbuta maż-żoni rurali?

- Tibdil fil-klima (riskji ta' dizastri naturali),
- Rizorsi naturali (ilma u ħamrija),
- Biodiversità,
- L-użu tal-art,
- L-ekonomija rurali,
- Kompetittivita,
- Impjiegi fis-settur rurali

- *Hemm sfidi oħra rilevanti?*

X'inhil-politika għall-Iżvilupp Rurali? (1)

- Tiffirma parti importanti (t-tieni pilastru) mill-Politika Agrikola Komuni (PAK).
- Hija bbażata fuq programm mifruq fuq diversi snin, ko-finanzjament UE u Malta.
- Hija politika komuni fuq livell ewropew.
- L-għanijiet huma implimentati permezz ta' programm nazzjonali.
- Dan il-programm huwa mfassal u jindirizza l-ħtigijiet ekonomiċi, naturali u strutturali tal-pajjiż, skont lista komuni ta' miżuri.

X'inh i il-politika għall-Iżvilupp Rurali? (2)

Il-programm kurrenti (2007-2013) jinkludi fih tliet għanijiet principali.

1. Titjib fil-kompetittività tas-settur agrikolu permezz ta' investimenti u immodernizzar (Assi 1 – aspekt ekonomiku).
2. Il-ħarsien tal-ambjent rurali u l-kampanja (Assi 2 – aspekt ambjentali).
3. Tishih tal-ekonomija rurali u l-kwalità tal-ħajja (Assi 3 – aspekt soċjali).

X'inhil-politika għall-Iżvilupp Rurali? (3)

- Aktar fondi ġew allokati għall-Iżvilupp Rurali mill-ewwel pilastru tal-PAK (pagamenti diretti).
- Dan it-trasferiment ta' fondi jissejaħ *modulation*.
- L-ammont trasferit kompli jizdied sa mill-2003, u sal-2013 għandu jilhaq 1-10%.
- *Għandhom aktar fondi jgħaddu mill-ewwel pilastru għat-tieni pilastru?*

X'inhil-politika għall-Iżvilupp Rurali? (4)

Il-miżuri tal-RD jikkumplimentaw mal-għajnuna mgħotiha kemm lill-produttur kif ukoll lill-prodott billi:

- Tgħin lill-kompetittività tas-settur,
- Jiġi mħares l-ambjent,
- Sostenibbiltà fl-użu tal-art u tar-rizorsi naturali,
- Il-ħarsien tal-gid pubbliku (*public goods*).

Qiegħed il-programm kurrenti jilħaq dawn l-għanijiet?

X'inhuma l-elementi principali tal-RDP tal-UE?

Minħabba d-diversità u l-isfidi differenti f'żoni rurali ewropej, l-RDP hija:

- Flessibli-prijoritajiet tal-pajjiż;
- Strategika-regolamenti, strategija nazzjonali u monitoraġġ;
- Ibbażata fuq għanijiet principali (Assi);
- Integrata-mizura jista' jkollha aktar minn għan wieħed (ekonomija, soċjetà, ambjent).

X'inhuma l-għanijiet tal-RD fil-futur?

- Fid-dawl tal-istrategija tal-UE 2020, il-PAK u l-RD jistgħu jgħinu fl-iżvilupp sostenibbli u inklussiv billi:
  - Tgħin lis-settur agro-alimentari ikun aktar kompetittiv, dinamiku u b'saħħtu sabiex jilqa' l-isfidi marbuta mal-ikel,
  - Il-ħarsien tar-rizorsi naturali (biodiversità, ilma u ħamrija) u tilqa' għat-tibdil fil-klima,
  - Tgħin fit-tkabbir fiż-żoni rurali kif ukoll fl-impjiegi.

- *X'għanijiet oħra għandu jkollu l-RD tal-futur?*

Id-dibattitu pubbliku fuq il-PAK (1)

- Varat fit-12 ta' April 2010 mill-KE.
- Riforma tal-PAK wara 2013 u l-istrategija tal-UE 2020.
- Konsultazzjoni publika formali ser issir aktar tard matul din is-sena meta l-KE tippublika *policy paper* li tistabilixi l-ghazliet differenti ghall-PAK tal-futur.
- Il-KE stiednet lil kulhadd sabiex jgħati l-opinjoni tiegħu fuq il-PAK ta' għada.

Id-dibattitu pubbliku fuq il-PAK (2)

- Konferenza mill-KE fuq dan l-istħarrig pubbliku f'nofs Lulju.
- Dokument mill-KE (*communication* fuq id-dibattitu pubbliku fuq il-PAK wara l-2013) ibbażat fuq dan l-istħarrig pubbliku fl-aħħar ta' din is-sena.

Hu sehem fid-dibattitu...

- http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/debate/index_en.htm
- http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/debate/index_mt.htm

Workshops
